

Egy hét óta nem működik a köztisztasági vállalat.

— Az összes lovak és a személyzet rüh-kórban megbetegedett. —

(Saját tudósítónktól.) A múlt hét csütörtöke óta a szegedi városi köztisztasági telep szünetelteti üzemét. Többen fordultak kérdéssel a köztisztasági vállalathoz, mi az oka, hogy a szemetet nem szállították el. A kérdézőkódásokra a vállalat lakonikus rövidséggel válaszolt: A lovak rühesek. Utánajártunk a dolognak és a következő tényeket állapítottuk meg.

A köztisztasági vállalatnak, továbbá a mentőknek és tűzoltóknak összesen 30 lovuk van; ezeken kívül kaptak a szegedi lógyűjtő állomástól öt ugynevezett helyi szolgálatos lovat és kettőt olyat, amelyet a harctéren is lehet használni.

Amikor az öt, katonaságtól kölcsönzött ló közül kettő megfordult a szegedi lógyűjtő állomáson, a katonai állatorvosok észrevették, hogy a lovak rühesek. Azonnal érintkezésbe léptek a köztisztasági vállalattal, ahol a katonai állatorvosok arra a meglepő fölfedezésre jutottak, hogy a különböző istállókban levő lovak mind rühesek, sőt megkapta a rüht az öt katonai kincstárhoz tartozó ló is. A másik két ló, amelyek darabonként mintegy 2400 korona értékét képviselnek, még nem volt rühes, ezeket a katonaság azonnal visszavette a köztisztasági vállalattól, amelyhez ezenkívül átiratot intéztek, hogy a katonai lovakat azonnal gyógyíttassák ki. A köztisztasági vállalat a lovakat azonnal megvizsgáltatta két civil állatorvossal, névszerint *Ilgner* Frigyes és *Pethő* Sándorral, akik azonban nem találták meg a lovakon az ugynevezett rüh-atkákat és így a rüht kétségtelenül nem tudták megállapítani. Szombaton egy vegyesbizottság elé kerültek a lovak. A vegyesbizottság katonai állatorvosokból, továbbá *Alexander* Lajos főállatorvosból, *Ilgner* Frigyes és *Pethő* Sándor állatorvosokból állott.

Ez az új vizsgálat előbb negatív eredménnyel járt, de később sikerült a városi vegyvizsgáló állomáson ilyen atkát találni, amelyből kétségtelenül megállapították, hogy a lovak rühkórban szenvednek. A kór ekkorra már annyira elterjedt, hogy mind a 30 ló rühes lett.

sőt a loápolók, kocsisok és a többi személyzet is megkapta a rüht.

A fölfedezés után az idevonatkozó miniszeri rendelet értelmében mind a 30 lovat azonnal lezárták, elkülönítették, ugyancsak a személyzetet és a szerszámokat is és így történt, hogy a városban egy hét óta nem hordják a szemetet.

A dolog természeténél fogva fölmerül a kérdés, hogy ki felelős ezekért az állapotokért és hogy a városra milyen károk hárulnak a lovak megbetegedése következtében? Ennek megvilágítására a következő tényeket közöljük.

A 12.270/17. számú tanácsi akta szerint *Ilgner* Frigyes állatorvos ellen *Papp* Ferenc tűzoltóparancsnoktól beadvány érkezett a városhoz, amely szerint *Ilgner* a köztisztasági telepen nem teljesíti kötelességét, két hetenként egyszer tesz látogatást ott, legjobb esetben egy héten egyszer. Elmondja még a beadványban a tűzoltóparancsnok, hogy az állatorvos a lovak egészségügyével abszolút nem törődik, petróleumos folyadékkal lovakat lekenetett télen, amelyek ennek következtében elvesztették szőrüket és a hideg időkben már emiatt sem lehet a lovak egy részét szolgálatba állítani. Megemlíti még a beadvány azt is, hogy a múlt év őszén a katonai 13-as számú gyűjtőállomás is panaszt emelt *Ilgner* ellen. Mindezek alapján kérte a tűzoltóparancsnok, hogy a tanács a mulasztásokat torolja meg.

Alexander Lajos főállatorvos a következőket mondta az ügyről:

— A köztisztasági vállalat lovai tényleg kivétel nélkül rühesek. Hogy a rüh ennyire elterjedt, ennek oka abban keresendő, hogy a köztisztasági vállalatnál nincsen kellő személyzet, nem fordítanak gondot a lovak ápolására, az ott levő emberek nem állnak kellő föltűgyelet alatt és így a köztisztasági vállalatnál uralkodó slendriánság idézte elő, hogy minden ló megbetegedett a rüh-kórban, amit a harctérről jövő katonalovak hurcoltak a városba. *Ilgner* állatorvos nem követett el semmiféle mulasztást, ő már jelentést tett régebben az esetről és ő maga kezelte a beteg állatokat, amelyek a rüh pozitív csak szombaton volt megállapítható.

— Az is megfelel a valóságnak, hogy a loápolók és a köztisztasági vállalat alkalmazottai a lovakról szintén megkapták a betegséget. Ez annak tulajdonítható, hogy az itt levő emberek piszkosak és nem fordítanak elég gondot a tisztálkodásra.

Papp Ferenc tűzoltóparancsnok, aki a

A Lloyd országos mozgalmat kezdeményez a viziutak fejlesztéséért.

— A Maros hajózhatóvá tétele és a szegedi téli kikötő építése. —

A Lloyd Társulat kereskedelmi bizottsága szerdán délután 5 órakor *Aczél* Géza elnöklésével ülést tartott. Az ülés tárgya a Maros hajózhatóvá tétele és a Szegeden építendő kereskedelmi kikötő létesítése érdekében indítandó nagyarányú akció megbeszélése volt. Az elnökség meghívta az értekezletre dr. *Cicatricis* Lajos főispánt, dr. *Rósa* Izsó és dr. *Kelemen* Béla országgyűlési képviselőket, a polgármestert és *Balogh* Károly pénzügyi tanácsost. A főispán és dr. *Rósa* Izsó betegsége miatt nem jelenhettek meg az értekezleten és távollétüket sajnálattal mentették ki, ugyancsak *Kelemen* Béla is. Megjelentek azonban az értekezleten a következők: dr. *Somogyi* Szilveszter polgármester, *Balogh* Károly tanácsos, *Biró* Benő főmérnök, a Lloyd elnöksége részéről *Obláth* Lipót elnök és *Weiner* Miksa igazgató, továbbá *Csányi* Sándor, *Bokor* Adolf, *Diemand* Frigyes, *Engelsmann* Mór, *Grüner* Géza, dr. *Holló* Samu, *Kemény* Sándor, *Neumann* Vilmos, *Reitzer* Lipót, *Spiegel* Lajos, *Tonelli* Sándor, *Vajda* Lajos és *Wimmer* Fülöp bizottsági tagok és *Kardos* Mihály titkár.

Aczél Géza üdvözölte a jelenlevőket, mindenekelőtt dr. *Somogyi* Szilveszter polgármestert és *Balogh* Károly tanácsost, mint a városi hatóság képviselőit. Feleslegesnek tartja az értekezlet tárgyának fontosságát bővebben fejtegetni, miután a Maros hajózhatóvá tétele nemcsak Szegednek, hanem az egész országnak érdeke. A háború alatt bebizonyult, hogy a vasút teljesítő képessége nem felel meg a forgalom fokozottabb igényeinek. A vasutat első sorban mentesíteni kell és ezzel kapcsolatosan fejleszteni is. Az egyes vágányú vonalakat át kell alakítani kettős vágányúvá, a járatokat szaporítani kell, az állomásokat ennek megfelelően bővíteni. A vasút mentesítése azonban főleg csak a megfelelő viziutak létesítésével történhetik. A jelen esetben a Maros hajózhatóvá tételéről van szó. Ezzel kapcsolatban meg kell valósítani a kereskedelmi kikötő kiépítését is. Szeged szempontjából már az is fontos ez, mert a Maros viziútja összekötné Szegedet Erdéllyel és az egész Maros-vidékkel. Évtizedekre visszatekintve meg lehet állapítani, hogy Szeged kereskedelme óriási módon hanyatlott. Ez annak is betudható, hogy a régi, ambiciózus keres-

kedelmi vállalat vezetője, már régebben beadványt intézett a tanácshoz, amelyben elmondja, hogy december elsején 3, december 8-án 4, január elsején 5, január 5-én 8, február elsején 9, február 2-án 10, és február 12-én 12 ló betegedett meg rühben és kényszerűség folytán kénytelenek voltak a kevésbé beteg lovakat is dolgoztatni.

Egy másik átiratból kitűnik, hogy február 4-én egy, március 1-én egy, március 5-én egy és március 25-én egy, vagyis összesen négy ló pusztult el. Eddig tehát pozitív ennyi kára van a városnak. Hogy a 30 ló közül mennyi fog még elpusztulni, természetesen nem lehet előre tudni. A lovak most kezelés alatt állnak és néhány nap múlva a köztisztasági vállalat ismét megkezdheti üzemét. Megjegyzendő, hogy a tűzoltósághoz tartozó lovak is mind rühesek. Szerdán pedig megtörtént az a furcsa eset, hogy a mentőkocsit, amely két nőt szállított be a kórházba, szintén két rühes ló huzta.

A lovak egyébként — mint azt már fentebb jeleztük — zárlat alatt vannak és ugy látszik, csak ilyes végszükség eseteiben használhatják azokat.

kedő-generáció kihalt. Ha lesz Szegednek kereskedelmi kikötője és ha a Maros egész vonalán hajózható lesz, akkor újból lesznek olyan kereskedők is, akiknek segítségével a város kereskedelmi és gazdasági életét fel lehet lendíteni. Igaz, hogy az A. Cs. E. V.-nek nem érdeke az ügy keresztülvitele, de a felsorolt szempontok ennél sokkal fontosabbak. Azt is mondhatnók, hogyha most tárgyaljuk ezt az ügyet, ellentétbe kerülünk azzal a sokat hangoztatott közhellyel, hogy most háború van és ezek az idők nem alkalmasak ilyen hatalmas tervek keresztülvitelére. De hivatkozhatok ezzel szemben több külföldi példára és számtalan esetre, hogy éppen most készítik el azokat a dolgokat és forszírozzák a kivitelüket, amelyek a háború utáni gazdasági élet fellendítésére szükségesek. Mi mindenesetre gyors munkánkkal időt nyerünk és megfelelő propaganda mellett a kormányt rábírhadjuk kérésünk teljesítésére.

Az elnök ezután felkérte *Tonelli* Sándor kereskedelmi és iparkamarai titkárt, hogy terjessze részletesen az értekezlet elé az ügyet és a határozati javaslatot. *Tonelli* nagy elaborátumában ismerteti a legaprólékosabb gondossággal a nagyhorderejű kérdést és a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

— A Szegedi Lloyd-Társulat foglalkozván a Maros szabályozásának és hajózhatóvá tételének kérdésével, kimondja, hogy az idevágó munkálatok minél előbbi végrehajtását úgy országos forgalmi és gazdasági szempontokból, mint Szeged városa érdekében multhatatlanul szükségesnek tartja. E szempontok által indítatva átiratban kéri fel a város tanácsát, hogy az összes érdekelt törvényhatóságokat, a Maros-menti kerületek országgyűlési képviselőit és az érdekelt kereskedelmi és iparkamarákat, a földművelésügyi miniszeriumot Szegedre minél előbb tanácskozássra hívja meg azon célból, hogy annak eredménye gyanánt úgy a magyar országgyűlés képviselőháza, mint a kormány a Maros szabályozásának és hajózhatóvá-